

NA KRAJ A DÁL, DO HLUBIN A HLOUB

Počínaje 35. ročníkem přechází časopis Divadelní revue do režimu Open Access a otevírá se mezioborovému přístupu. Číslo jsou stavěna tematicky; zvolené téma je nahlédnuto z perspektivy teatrologie, ale i jiných vědních oborů. Otevřenost zastáváme rovněž k rozličným metodologickým přístupům. Divadelní revue zůstává odborným recenzovaným periodikem (zařazeným do databáze SCOPUS) a je nadále vydávána v Kabinetu pro studium českého divadla IDU. Každé číslo má nově svého odpovědného editora. Časopis má novou redakční radu a novou vizuální podobu. Všechna dosavadní i další čísla budou zpřístupněna na novém webu.

V tomto sešitu se dotýkáme tématu okrajů, periférií, hlubin a niternosti; fenomény zdánlivě marginální, skryté, zasuté a vzdálené jsou postaveny do středu pozornosti. S využitím konceptů performativity a naratologie odkrývají příspěvky Matouše Jalušky a Martina Šorma další významy středověkých textů o Štilfridovi a o Apolónovi. Analýzou performativity středověku pokračuje i příspěvek Elišky Kubartové, který přibírá do hry nástroje literární fenomenologie a kognitivní teatrologie, s jejichž pomocí vysvětluje mimetické mechanismy středověké smyslové zbožnosti. Marginální a skryté učinila předmětem svého výzkumu Kateřina Vršecká, která píše o scénických poznámkách středověkých chrámových her. Fascinaci světem středověkého textu prozrazuje s příznačnou skromností v rozhovoru Jarmila Veltruská.

Okraji ve smyslu geografickém, ale též z hlediska výzkumného zájmu,

kánonu, společenské stratifikace apod. se zabývají studie Martina Jemelky o divadle slezských spiritistů a Agáty Kravčíkové o dělnickém divadle na Ostravsku. Na jinou kulturní periferii zavádí čtenáře příspěvek Petry Ježkové o motivacích, každodennosti a frustracích přistěhovalců do Ameriky na přelomu 19. a 20. století. A ještě dál zve stať Karolína Stehlíkové o performativních aktivitách realizovaných na vědeckých výpravách do Arktidy a Antarktidy v průběhu 19. století a počátkem století 20. Podobně jako u českých přistěhovalců do Spojených států i zde pomáhalo divadlo a další performativní aktivity překonávat mentální i fyzické obtíže a udržet morálku. V rubrice Desiderata, přinášející texty reportážního charakteru věnované plánům a očekáváním a jejich konfrontaci se skutečností, pak Stehlíková zveřejňuje deník z vlastní polární výpravy. Jitka Ludvová dokumentuje s pomocí pramenů z kanceláře prezidenta Masaryka neutěšenou situaci některých německých scén působících v Československu a divadelní konsekvence národnostních třenic, jimž se nový stát nemohl vyhnout. Ondřej Šrámek v panoramatické sondě k divadlu Lužických Srbů ukazuje, že také pro tento malý národ divadlo mělo a stále má podstatnou roli v boji za udržení národní identity. Recenze nových publikací, Ex libris a výběr z nových knižních titulů koncipoval Otto Drexler rovněž s ohledem na téma čísla. Spolu s Ditou Lánskou uzavírají sešit zprávou z Teatrologické společnosti.

V předkládaném čísle reflektujeme skutečnost, že zkrátka existuje ještě jiný druh přitažlivosti, kdy na rozdíl od gravitace platí: čím dále, tím více. Vydejte se s námi proto ohledávat vzdálené, jiné, skryté, zasuté – v čase, v místě, ve vrstvách vnímání, ve společnosti, v zájmu badatelů...

Inspirativní čtení přeje

editorka sešitu a šéfredaktorka
Petra Ježková